

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. (8 5) 219 3400, faks. (8 5) 262 3120, el. p. dmm@lrkm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-03- Nr. S1-

DĖL VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija teikia Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 (toliau – Įstatymas) 28, 48, 50 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas).

2022 m. vasario pabaigoje Europoje staiga pasikeitus geopolitinei ir saugumo situacijai dėl Rusijos Federacijos pradėtos atviros ir neišprovokuotos karinės agresijos Ukrainoje, Europos Sąjungos institucijoms imantis sprendimų dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje¹, Lietuvos Respublikoje įvedus nepaprastąją padėtį iškilo būtinybė peržiūrėti visuomenės informavimo srities teisinį reglamentavimą, ypač įvertinant galimybę visuomenės informavimo srities priežiūros institucijoms operatyviai reaguoti į informaciją, keliančią grėsmę Lietuvos saugumo interesams.

Projekto tikslas – išspręsti praktinio pobūdžio problemas, kylančias taikant įstatymo nuostatas dėl draudžiamos skleisti informacijos, ypač keliančios rimtą pavojų visuomenės saugumui ir platinamos internete, nustatyti efektyvesnes priemones šią informaciją apriboti.

Konkrečios Projekte siūlomos teisinio reguliavimo priemonės įvardytos ir jas pagrindžiantys argumentai nurodyti kartu su Projektu pateiktame aiškinamajame rašte.

Projektas neįgyvendina Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72, tačiau turi sąsają su šios programos projektu „Informacinės grėsmės atspari visuomenė, laisva žiniasklaida, saugi interneto erdvė“.

Dėl ypatingos skubos Projektas darbo tvarka pateiktas derinti su Lietuvos radijo ir televizijos komisija, Žurnalistų etikos inspektoriatu, Vidaus reikalų ministerija, Teisingumo ministerija, Krašto apsaugos ministerija ir Policijos departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos.

Projektą siekiant suderinti su visuomenės informavimo srityje veikiančiomis organizacijomis, Projekto nuostatos pristatytos ir aptartos 2022 m. kovo 18 d. įvykusiame Medijų tarybos² posėdyje.

¹ Žr. 2022 m. kovo 1 d. Europos Sąjungos Tarybos reglamentas (ES) 2022/350, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 833/2014 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje ir 2022 m. kovo 1 d. Europos Sąjungos Tarybos sprendimą (BUSP) 2022/351, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/512/BUSP dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje.

² Medijų taryba yra patariamoji Kultūros ministerijos taryba, į kurią savo atstovus skiria 21 įstaiga (organizacija): Lietuvos radijo ir televizijos asociacija, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija, Lietuvos kabelinės televizijos asociacija, Regioninių televizijų asociacija, Lietuvos regioninių radijo stočių asociacija, Interneto žiniasklaidos asociacija, Asociacija „Nacionalinė spauda“, Nacionalinė rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacija, Lietuvos žiniasklaidos tautinių bendrijų kalbomis asociacija, Kultūros periodinių leidinių asociacija, Lietuvos žurnalistų sąjunga, Lietuvos žurnalistų draugija, Lietuvos žurnalistikos centras, Lietuvos radijo ir televizijos komisija, Žurnalistų etikos inspektoriatas, Visuomenės informavimo etikos komisija, Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas, Vytauto Didžiojo universitetas (Politikos ir diplomatijos fakultetas), Vilniaus universitetas (Komunikacijos fakultetas), Nacionalinis socialinės integracijos institutas, Vilniaus politikos analizės institutas.

Esminių pastabų Projektui pateikta nebuvo, į kitas – techninio pobūdžio pastabas atsižvelgta.

Viešųjų konsultacijų su visuomene dėl Projekto nerengta.

Atsižvelgiant į tai, kad 2022 m. balandžio 20 d. nustos galioti Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XIV-932 „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ Lietuvos Respublikos teritorijoje įvesta nepaprastoji padėtis, siūlytina prašyti Lietuvos Respublikos Seimą nurodytą įstatymo projektą svarstyti skubos tvarka.

Projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Vadovaujantis Numatomos teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu (reglamentuojančiu, kad turi būti atliekamas prioritetinių teisėkūros iniciatyvų, įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų, teikiamų svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, kai numatoma reglamentuoti iki tol nereglementuotus santykius, taip pat kai iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas), Projekto poveikio vertinimas nėra atliekamas. Laukiamos pasekmės yra aptartos kartu su Projektu pateiktame aiškinamajame rašte.

Projektas parengtas atsižvelgiant į 2022 m. kovo 15 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės Tarpinstituciniame pasitarime (protokolas Nr. 11; klausimas Nr. 19), taip pat į Kultūros ministerijos 2022 m. kovo 7 d. surengtame tarpinstituciniame pasitarime vykusias diskusijas³ ir apibendrinus šių institucijų raštu pateiktus pasiūlymus dėl Visuomenės informavimo įstatymo nuostatų ir šių nuostatų priežiūros (ypač elektroninėje erdvėje) efektyvesnio įgyvendinimo. Institucijoms teikiant pasiūlymus buvo prašoma (1) atsižvelgti į esamą viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų veiklos priežiūros sistemą; (2) pagrįsti, kodėl esamas teisinis reguliavimas nėra efektyvus ar pakankamas; (3) įvertinti, kaip efektyviai šie pasiūlymai galės būti įgyvendinami praktinėje veikloje.

Projektą pagal pateiktas pastabas parengė Visuomenės informavimo ir autorių teisių politikos grupė (grupės vadovas Deividas Velkas, tel. 8 608 45993, el. p. deividas.velkas@lrkm.lt).

Projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 28, 48, 50 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas.

2. Projekto aiškinamasis raštas, 5 lapai.

3. Projektas, 3 lapai.

4. Projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.

5. Institucijų pasiūlymai, 17 lapų.

Kultūros ministras

Simonas Kairys

³ Pasitarime aptarta esama situacija dėl Visuomenės informavimo įstatymu draudžiamos skleisti informacijos skleidimo, ribojimo ir galimų poveikių priemonių taikymo bei teisinio reguliavimo tobulinimo; pasitarime dalyvavo: Lietuvos radijo ir televizijos komisijos, Žurnalistų etikos inspektoriatas tarnybos, Kultūros ministerijos, Policijos departamento, Lietuvos kriminalinės policijos biuro atstovai.

Deividas Velkas, tel. +370 608 45993, el. p. deividas.velkas@lrkm.lt